

Grzegorz Jegier, Marek Matejun

POMOC DLA SEKTORA MSP W AGLOMERACJI ŁÓDZKIEJ

[Po więcej publikacji zapraszam na www.matejun.pl]

9.1. Programy samorządowe

W wyniku reformy administracji samorządowej Polska została podzielona na 16 nowych województw i utworzone zostały powiaty. W związku z tym nastąpiła konieczność opracowania strategii rozwoju nowej struktury społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego. Koncepcja taka musi być spójna z innymi aktami prawnymi funkcjonującymi w kraju, w tym szczególnie z przyjętą przez Sejm w dniu 12 maja 2000 roku Ustawą „O zasadach wspierania rozwoju regionalnego”. Określa ona reguły i formy wspierania rozwoju regionalnego oraz zasady współdziałania w tym zakresie Rządu oraz organów administracji rządowej z samorządem terytorialnym¹.

Strategia rozwoju województwa łódzkiego została przyjęta 26 września 2000 roku przez Sejmik Województwa Łódzkiego. Określono w niej **cel podstawowy**, do którego dąży społeczność regionalna jako *podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako obszaru sprzyjającego zamieszkaniu ludzi i gospodarce oraz dążenie do budowy wewnętrznej spójności regionu przy zachowaniu różnorodności jego miejsc; wykorzystując atut centralnego położenia regionu, przekształcenie jego gospodarki z produkcyjnej (przemysłowo-rolniczej) na usługowo-produkcyjną*.

W celu realizacji pożądaných przemian niezbędne jest skoncentrowanie wysiłków na wielu problemach. Najważniejsze z nich zidentyfikowano w trzech strategicznych dla województwa łódzkiego sferach²: społecznej, ekonomicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.

Głównym celem **sfery społecznej** jest wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa oraz polepszenie warunków życia jego mieszkańców. Działania na rzecz realizacji tych celów dotyczyć będą podniesienia poziomu wykształcenia i rozwoju kulturowego mieszkańców, podniesienia jakości i wygody życia oraz stanu zdrowia ludności, jak również uporządkowania gospodarki przestrzennej województwa.

Działania związane ze **sferą ekonomiczną** mają na celu poprawę pozycji konkurencyjnej gospodarki województwa. Priorytetowe kierunki działań związane z realizacją tego celu to zwiększenie dostępności regionu dzięki rozwojowi infrastruktury

¹ Cykl życia małego przedsiębiorstwa i jego uwarunkowania, praca zbiorowa pod kierownictwem S. Lachiewicza, Instytut Zarządzania Politechniki Łódzkiej, Łódź 2000, str. 91

² Z. Kaźmierczak, M. Zajdel, *Cele i uwarunkowania rozwoju ekonomicznego województwa łódzkiego*, „Polityka Gospodarcza”, nr 3/2000, str. 35

transportowej i informacyjnej oraz tworzenie nowoczesnej bazy gospodarczej. Poprawa konkurencyjności realizowana ma być również poprzez stymulowanie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich w regionie oraz tworzenie, w kraju i zagranicą, wizerunku regionu, jako przyjaznego i atrakcyjnego do zamieszkania, inwestowania i współpracy.

Celem trzeciej sfery, **funkcjonalno-przestrzennej** jest stworzenie rzeczywistego regionu społeczno-ekonomicznego, który będzie posiadał własną podmiotowość kulturową i gospodarczą. Priorytetowe działania zmierzające do realizacji celów związanych ze sferą funkcjonalno-przestrzenną zmierzają do wspomagania i promowania różnych form edukacji regionalnej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Kierunki działań obejmują również inicjowanie i wspomaganie rozwoju różnych form i przejawów kultury regionalnej oraz ruchów regionalistycznych, jak również stymulowanie przemian w sieci osadniczej województwa, polegających na wzroście roli miast w organizacji funkcjonalno-przestrzennej regionu.

Środki finansowe dla regionu na realizację powyższych celów zostają pozyskane ze środków budżetowych przeznaczanych dla województwa w ramach Kontraktu Wojewódzkiego na lata 2001-2002. Warunki uzyskania wsparcia finansowego z budżetu państwa dla województwa wskazują, że preferowanymi obszarami działań będą **wspomaganie działalności małych i średnich przedsiębiorstw** oraz tworzenie nowych miejsc pracy. W związku z tym, projektowane wojewódzkie programy realizacyjne będą dotyczyć, między innymi³:

- wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz sektora rzemiosła,
- wspierania tworzenia i absorpcji innowacji, w tym transferu technologii,
- tworzenia nowych miejsc pracy w małych i średnich firmach,
- wspierania aktywności zawodowej osób młodych w wejściu na rynek pracy.

Wśród programów realizowanych przez władze samorządowe mających na celu rozwój i promowanie przedsiębiorczości wymienić należy Łódzki Program Rozwoju Kadr, Projekt rozwoju zasobów ludzkich w województwie łódzkim, wspieranie aktywności zawodowej osób młodych w wejściu na rynek pracy oraz Wojewódzki System Rozwoju Przedsiębiorczości.

Ogólnym celem „**Łódzkiego Programu Rozwoju Kadr**” jest osiągnięcie większej spójności społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego poprzez rozwój zasobów ludzkich, uwzględniając priorytety określone w Partnerstwie dla Członkostwa, Wstępnym Narodowym Planie Rozwoju oraz Narodowej Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich. Celami bezpośrednimi są tutaj:

- zwiększenie szans zatrudnienia w grupach zagrożonych bezrobociem, w szczególności wśród osób młodych, kobiet i osób niepełnosprawnych,
- rozwój przedsiębiorczości w województwie,
- wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorców,
- zwiększenie kompetencji regionalnych i lokalnych partnerów w tworzeniu i realizacji polityki rozwoju zasobów ludzkich, kreowaniu zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu.

³ *Strategia rozwoju województwa łódzkiego*, Sejmik Województwa Łódzkiego, Łódź 2000, str. 8.

Działania związane z projektem obejmują:

- szkolenia mające na celu naukę umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia oraz podniesienie posiadanych kwalifikacji lub przekwalifikowanie, jak również szkolenia w zakresie pozarolniczej działalności gospodarczej,
- umowy absolwenckie, prace interwencyjne, czyli tzw. zatrudnienie refundowane,
- pożyczki i dotacje dla osób podejmujących pozarolniczą działalność gospodarczą,
- pożyczki dla pracodawców na utworzenie dodatkowych miejsc pracy, na których zatrudnieni będą skierowani przez powiatowe urzędy pracy bezrobotni.

Celem strategicznym **programu wspierania aktywności zawodowej osób młodych w wejściu na rynek pracy** jest poprawa sytuacji życiowej i zatrudnieniowej osób młodych wchodzących na rynek pracy. Realizacja celu jest zgodna z „Narodową Strategią Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich” oraz ze „Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego”. Cele bezpośrednie obejmują:

- zwiększenie szans na zatrudnienie osób młodych nie posiadających doświadczenia zawodowego,
- wyselekcjonowanie osób młodych posiadających predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej.

Działania związane z realizacją zadań projektu obejmują:

- profilaktykę bezrobocia młodych,
- przygotowanie do poszukiwania pracy,
- umożliwienie zdobycia doświadczenia zawodowego absolwentom i młodym bezrobotnym wchodzącym na rynek pracy,
- umożliwienie zdobycia zawodu osobom młodym, bez kwalifikacji,
- przygotowanie do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Zasadniczym celem „**Wojewódzkiego Systemu Rozwoju Przedsiębiorczości**” jest restrukturyzacja bazy ekonomicznej województwa i tworzenie warunków jej dywersyfikacji, realizowana poprzez stymulowanie lokalizacji inwestycji oraz wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz zasobów ludzkich. Program jest realizowany poprzez zwiększanie zatrudnienia, rozwój edukacji i zainteresowanie mieszkańców rodzimą kulturą. Bezpośrednimi celami są:

- tworzenie nowych miejsc pracy ze szczególnym uwzględnieniem miejsc pracy dla absolwentów i aktywizacji zawodowej kobiet,
- powstawanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz sprzyjanie wzrostowi ich konkurencyjności,
- tworzenie nowych rynków zbytu, wspomaganie wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw i tworzenia sieci kooperacyjnych,
- powstrzymanie niekorzystnej migracji poprzez zwiększenie atrakcyjności regionu dla mieszkańców i inwestorów.

9.2. Instytucje wspierające przedsiębiorczość na terenie aglomeracji łódzkiej

Na terenie aglomeracji łódzkiej działają ośrodki wspierania małego i średniego biznesu. Część nich należy do ogólnopolskiej sieci **Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU)**. W ramach tego systemu w aglomeracji łódzkiej działają: Fundacja Inkubator, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Izba Rzemieślnicza w Łodzi, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa oraz Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego. W województwie łódzkim działają ponadto Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego, Fundacja Rozwoju Gminy Żelów, Fundacja Tomaszowski Inkubator Przedsiębiorczości oraz Poddębickie Stowarzyszenie Przedsiębiorczości

Innymi instytucjami działającymi na rzecz wspierania małej i średniej przedsiębiorczości w ramach ośrodków szkoleniowo-badawczych w aglomeracji łódzkiej są między innymi Międzynarodowa Fundacja Kobiet, Polska Izba Przemysłu Skórzanego, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Ozorkowie, Ozorkowski Inkubator Przedsiębiorczości oraz Fundusz Mikro.

Na terenie aglomeracji łódzkiej swoje placówki posiadają praktycznie wszystkie **instytucje bankowe**. W ich ofercie znajduje się wiele różnorodnych usług świadczonych na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw. Standardowe zasady udzielania wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw wymagają przedstawienia określonej kwoty udziału własnego w przedsięwzięciu. Komercyjna oferta usług bankowych stwarza możliwości uzupełnienia udziału własnego do poziomu wymaganego przez sponsora, jak również zapewnienie właściwej obsługi bankowej otrzymanych środków.

Poniżej przedstawiono charakterystykę oraz warunki działalności wybranych instytucji wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa w aglomeracji łódzkiej oraz przykładową ofertę placówki bankowej.

Fundacja Inkubator

ul. Piotrkowska 143
90-434 Łódź

<http://www.inkubator.org.pl/>
Ośrodek należy do sieci KSU

Fundacja Inkubator została założona przez Łódzką Agencję Rozwoju Regionalnego S.A oraz Zarząd Miasta Łodzi w 1992 roku.⁴ Fundacja jako jedna z pierwszych w Polsce uruchomiła **Inkubator Przedsiębiorczości**, który stanowi narzędzie pobudzające przedsiębiorczość. **Podstawowym celem statutowym** Fundacji Inkubator jest tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu i rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw. **Szczegółowe cele** to finansowanie i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w regionie, promowanie małych i średnich firm, finansowanie kursów i szkoleń dla przedsiębiorców, wspieranie wszelkich przedsięwzięć pozwalających na łagodzenie i usuwanie negatywnych skutków bezrobocia, działalność naukowa, naukowo-techniczna i oświatowa. Fundacja wspiera też inicjatywy społeczne na rzecz wzrostu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wszelkie przedsięwzięcia pozwalające na odnowę środowiska przyrodniczego aglomeracji łódzkiej i regionu łódzkiego.

⁴ Statut Fundacji Inkubator w Łodzi

Do realizacji statutowych celów przyczynia się współpraca z instytucjami państwowymi w zakresie objętym celami Fundacji oraz z osobami fizycznymi i prawnymi wykazującymi zainteresowania celami Fundacji. Działania na rzecz wspierania małej i średniej przedsiębiorczości w ramach Fundacji Inkubator prowadzone są przez następujące zakłady:

- Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości,
- Inkubator Przedsiębiorczości
- Inkubator Ekologiczny i Nowoczesnych Technologii,
- Inkubator Firm Rodzinnych,
- Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości.
- Centrum Transferu Technologii,

Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości oferuje usługi dla firm tworzonych przez osoby podejmujące działalność gospodarczą na własny rachunek, pomagając im w zaprojektowaniu przedsięwzięcia. Działa świadcząc usługi doradcze, szkoleniowe, informacyjne oraz pomagając w staraniach o kredyty. W ramach Ośrodka prowadzony jest także Punkt Konsultacyjno-Doradczy dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz Punkt Refundacji Szkoleń dla małych firm.

Ośrodek prowadzi **usługi doradcze** w zakresie prawa gospodarczego, zagadnień podatkowych, marketingu małej firmy, finansów w małej firmie, czy też sporządzania planu gospodarczego przedsięwzięcia.

Usługi szkoleniowe obejmują zagadnienia związane z takimi dziedzinami zarządzania, jak marketing, finanse, prawo gospodarcze. Dotyczą też podstaw zastosowania komputera w małej firmie oraz innowacyjności jako warunku utrzymania konkurencyjności przedsięwzięcia. Szkolenia umożliwiają zdobycie wiedzy i umiejętności z dziedziny biznesu i pozwalają na przygotowanie biznes planu przedsięwzięcia.

Ośrodek prowadzi **usługi informacyjne** dotyczące między innymi bankowych i pozabankowych źródeł finansowania dla MSP, czy kontaktów z innymi instytucjami wspierającymi małe i średnie firmy. Usługi te dotyczą również aspektów rozpoczęcia działalności gospodarczej, biblioteczki przedsiębiorcy oraz informacji gospodarczych i kojarzących partnerów handlowych.

Punkt Konsultacyjno-Doradczy działa w ramach projektu budowy sieci konsultacyjno-doradczej na bazie Krajowego Systemu Usług dla MSP. Świadczy bezpłatne, proste usługi doradcze i informacyjne dla osób zamierzających rozpocząć lub rozpoczynających działalność gospodarczą oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Punkt prowadzi porady i informacje związane z administracyjno-prawnymi aspektami prowadzenia działalności oraz zarządzaniem firmą (porady z dziedziny prawa, marketingu, finansów, podatków, produkcji i inne). Dodatkowo możliwe są praktyczne porady z zakresu wykorzystania zasobów informatycznych (stosowania technik komputerowych, wykorzystania Internetu, korzystania z zewnętrznych baz danych itp.)

Punkt Refundacji Szkoleń działa w ramach projektu "Ułatwianie małym przedsiębiorcom dostępu do wiedzy w zakresie prowadzenia firmy", finansowanego przez Ministerstwo Gospodarki jako realizacja dokumentu "Kierunki działań rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku". Refundacja obejmie szkolenia komputerowe, naukę języków obcych i kursy z dziedziny autoprezentacji.

Inkubatory zapewniają przedsiębiorstwom tani lokal z pełnym wyposażeniem technicznym, możliwość korzystania z sekretariatu oraz urządzeń biurowych. Dodatkowo oferują doradztwo i pomoc prawną oraz merytoryczną w zakładaniu i prowadzeniu własnej firmy⁵, szkolenia oraz tworzenie klimatu wspólnoty interesów firm będących użytkownikami Inkubatora. Oferta Inkubatorów obejmuje **usługi lokalowe i ogólnobiznesowe**. Dodatkowo tworzone firmy mogą korzystać z **bezpłatnej infrastruktury techniczno-serwisowej**, obejmującej obsługę sekretariatu, centralę telefoniczną, kopiarkę, fax, recepcję, salę seminarną. **Płatne usługi** obejmują m.in. dostęp do bazy danych o przedsiębiorstwach.

Oferta z zakresu **usług doradczych** obejmuje **bezpłatne usługi** dotyczące informacji w zakresie utworzenia firmy, doradztwo technologiczne i patentowe, pośrednictwo kooperacyjne, a także doradztwo w zakresie księgowości i prawa. **Płatne usługi** doradcze obejmują opracowanie biznes planu, doradztwo finansowe, w zakresie księgowości oraz doradztwo marketingowe. Oferta z zakresu **usług finansowych** obejmuje kredyty i pośrednictwo kredytowe, a także subwencje i dopłaty.

Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości świadczy usługi finansowe poprzez udzielanie pożyczek na założenie własnej firmy przez osoby bezrobotne lub na wsparcie działalności w pierwszych dwóch latach po zaciągnięciu pożyczki z Funduszu Pracy⁶.

Oferta z zakresu **usług finansowych** obejmuje pożyczki przeznaczone na ekonomicznie uzasadnione inwestycje związane z uruchomieniem lub rozszerzeniem działalności gospodarczej bądź na bieżące potrzeby związane z prowadzoną działalnością gospodarczą w zakresie handlu, usług i produkcji⁷.

O pożyczki mogą starać się bezrobotni chcący rozpocząć działalność gospodarczą, zarejestrowani w Rejonowym Urzędzie Pracy (RUP), osoby zagrożone grupowymi zwolnieniami z pracy, a także przedsiębiorcy, którzy w okresie ostatnich dwóch lat korzystali z pożyczki ze środków Funduszu Pracy (RUP) lub Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości i spłacają swoje zobowiązania regularnie. Jako zabezpieczenie pożyczki wymienia się hipotekę, poręczenie osób trzecich, czy też przewłaszczenie własności rzeczy. Łączna wartość zabezpieczeń nie może być mniejsza niż 100 % kwoty pożyczki wraz z oprocentowaniem.

Centrum Transferu Technologii oferuje swoim klientom usługi promocyjne, doradcze oraz szkoleniowe. Oferta z zakresu **usług promocyjnych**⁸ obejmuje tworzenie baz danych zawierających informacje o pomysłach z jednej strony, o firmach z wolnymi mocami przerobowymi z drugiej, opracowywanie metod wyceny wartości rynkowej danej technologii, czy ocenę potencjału i tendencji rozwojowych różnych branż przemysłu pod kątem opłacalności inwestycji. Do innych usług z tego zakresu należy badanie technik

⁵ *Partner przedsiębiorcy, informator Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, region 1 – województwo łódzkie*; Polska Fundacja Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Warszawa 2000, str. 15

⁶ *Partner przedsiębiorcy, informator Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, region 1 – województwo łódzkie*; Polska Fundacja Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Warszawa 2000, str. 16

⁷ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej Fundacji Inkubator: <http://www.inkubator.org.pl/uslugifin.html>

⁸ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej Fundacji Inkubator: <http://www.inkubator.org.pl/uslugitech.html>

oceny projektów innowacyjnych przez kapitały wysokiego ryzyka, wypracowywanie modeli współpracy ze środowiskiem naukowców i wynalazców, promocja projektów innowacyjnych poprzez organizowanie konferencji, seminariów informacyjnych, czy warsztatów oraz kojarzenie partnerów - firm w celu komercjalizacji i transferu technologii.

Oferta z zakresu **usług doradczych** obejmuje doradztwo technologiczne i patentowe, pośrednictwo kooperacyjne oraz doradztwo prawne. **Usługi szkoleniowe** obejmuje szkolenia komputerowe, naukę języków obcych oraz szkolenia z zakresu nowoczesnych technologii. Możliwości oferowania usług przez Centrum Transferu Technologii zależą w dużym stopniu od aktualnie prowadzonych rządowych programów wspierania MSP. W 2000 roku realizowano program Fabrykat 2000 przeznaczony dla małych firm, zatrudniających 6-50 pracowników, z którego skorzystało 28 podmiotów.

Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego

ul. Tuwima 22/26
90-002 Łódź

<http://www.larr.lodz.pl/>
Ośrodek należy do sieci KSU

Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. jest spółką akcyjną stworzoną w 1992 roku z inicjatywy władz regionu łódzkiego wspieranych przez instytucje publiczne i prywatnych przedsiębiorców. **Podstawowym celem** Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. jest inicjowanie i prowadzenie szerokiego zakresu działań stymulujących rozwój gospodarczy regionu łódzkiego i działających w nim przedsiębiorstw. ŁARR S.A. pełni w regionie łódzkim wiodącą rolę w zakresie promocji i realizacji projektów dotyczących rozwoju regionalnego według standardów stosowanych w Unii Europejskiej. Pomoc dla firm sektora MSP realizowana jest przez Łódzką Agencję Rozwoju Regionalnego w formie **Funduszu Pożyczkowego** oraz **Funduszu Poręczeń Kredytowych dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw**.

Celem Funduszu Pożyczkowego jest wspomaganie przedsięwzięć inwestycyjnych z terenu województwa łódzkiego, przyczyniających się do powstawania nowych miejsc pracy, w dziedzinach zgodnych z kierunkami rozwoju określonymi w regionalnych programach restrukturyzacyjnych, przez udzielanie pożyczek na warunkach preferencyjnych. Środki Funduszu przeznaczone są na pomoc w formie pożyczki z przeznaczeniem na realizację projektów inwestycyjnych usytuowanych w województwie łódzkim. Podmioty gospodarcze, których siedziba znajduje się poza województwem łódzkim mogą ubiegać się o pomoc ze strony Funduszu, o ile przedstawiony przez nie projekt realizowany jest lub będzie na terenie województwa łódzkiego.

Celem Funduszu Poręczeń Kredytowych jest realizacja priorytetów rozwoju lokalnego, w tym przede wszystkim powodujących tworzenie nowych miejsc pracy poprzez udzielanie poręczeń w celu udostępnienia przedsiębiorcom dodatkowych źródeł zabezpieczeń kredytów i pożyczek oferowanych przez banki i inne jednostki finansujące, w szczególności zaś przez Powiatowe Urzędy Pracy oraz przez Fundację Inkubator⁹.

⁹ Regulamin Funduszu Poręczeń Kredytowych dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Honorowy patronat nad Funduszem Poręczeń Kredytowych sprawuje Prezydent Miasta Łodzi.

Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego współpracuje z wieloma instytucjami, zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi.

W ofercie **Funduszu Pożyczkowego** znajdują się **usługi finansowe** – Fundusz proponuje pomoc w formie pożyczek z przeznaczeniem na projekty inwestycyjne usytuowane w województwie łódzkim. O pożyczkę mogą ubiegać się podmioty, które¹⁰ posiadają zdolności techniczne i organizacyjne, odpowiadające skali i rodzajowi prowadzonej lub podejmowanej działalności. Ich system rachunkowości i księgowania musi być zgodny z obowiązującymi przepisami, a w roku poprzedzającym złożenie wniosku nie wykazały straty bilansowej albo wyniki roku, w którym wniosek został złożony w ocenie Rady Funduszu wskazują na wypłacalność przedsiębiorcy,

Obowiązkiem przedsiębiorstw ubiegających się o pożyczkę jest także terminowe regulowanie należności podatkowych wobec Skarbu Państwa i należności wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Dodatkowo firmy te zobowiązują się do wykorzystania pożyczki na inwestycje przyczyniające się do powstawania nowych miejsc pracy w dziedzinach zgodnych z kierunkami rozwoju określonymi w regionalnych programach restrukturyzacyjnych, jak również do prowadzenia działalności określonej we wniosku, na terenie objętym pomocą Funduszu, przez okres nie krótszy niż 3 lata od dnia zawarcia umowy pożyczki.

Podmioty spełniające powyższe warunki mogą ubiegać się o pożyczkę na realizację zadań spełniających następujące wymagania¹¹:

- wniosek dotyczyć może zarówno zadań, których realizacji jeszcze nie rozpoczęto oraz tych, które są w trakcie realizacji, a pomoc ze środków Funduszu gwarantuje ich szybkie zakończenie,
- preferowane będą wnioski firm przedstawiających nowoczesne i innowacyjne projekty, deklarujących najkrótszy okres spłaty pożyczki, posiadających wdrożony system zapewniania jakości zgodnie z normą ISO serii 9000 lub też aktualnie wdrażających system zapewniania jakości zgodnie z normą ISO serii 9000,
- przedstawione przez wnioskodawcę założenia techniczne, ekonomiczne i finansowe inwestycji świadczyć muszą o wykonalności zadania,
- dopuszczalny udział środków Funduszu Pożyczkowego w finansowaniu inwestycji wynosi maksymalnie 60%, natomiast środków własnych wnioskodawcy minimum 25%,
- wnioskodawca przedstawi zabezpieczenia odpowiednie dla wnioskowanej wysokości pożyczki wraz z odsetkami,
- w przypadku realizacji zadań polegających na budownictwie, inwestor musi spełniać wymogi określone w przepisach w zakresie gospodarki przestrzennej oraz prawa budowlanego.

¹⁰ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego: <http://www.larr.lodz.pl/artkuul2.htm>

¹¹ *Fundusz Pożyczkowy administrowany przez Łódzką Agencję Rozwoju Regionalnego, regulamin (tekst jednolity)*, Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego, Łódź 1999, str. 4

Oprocentowanie preferencyjnych pożyczek z Fundusz Pożyczkowego nie przekracza połowy wysokości stopy kredytu lombardowego ustalanego przez NBP. Dodatkowo, za obsługę pożyczki pobierana zostaje prowizja w wysokości 5% przyznanej kwoty pożyczki. Jako preferowane **sposoby zabezpieczenia pożyczki** wymienia się zastaw na rzeczach ruchomych, poręczenie osób prawnych, hipotekę, weksel oraz cesję praw. Z usług Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego w największym zakresie korzystają małe i średnie firmy. Są to z reguły przedsiębiorstwa o dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej, spełniające warunki ustalone przez ŁARR.

Fundusz Poręczeń Kredytowych dla MSP oferuje **usługi finansowe** w postaci udzielania poręczenia w celu wspomagania rozwoju działalności. Z usług tych mogą korzystać prywatne krajowe podmioty gospodarcze, osoby fizyczne, prawne lub spółki tych osób, które spełniają łącznie następujące warunki:¹²

- obowiązek rejestracji we właściwym sądzie gospodarczym lub organie ewidencyjnym oraz prowadzenie działalności gospodarczej. Wymóg ten dotyczy także podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą,
- siedzibą podmiotu gospodarczego jest Miasto Łódź,
- zatrudniają do 20 pracowników na podstawie umowy o pracę,
- 100% akcji lub udziałów w kapitale założycielskim podmiotu jest własnością krajowych osób fizycznych.

W celu optymalnego zagospodarowania środków finansowych, projekty gospodarcze zgłoszone do Funduszu są kwalifikowane zależnie od osiągniętych rezultatów, zbadanych w wyniku zastosowania przyjętej przez Fundusz procedury oceny. Dodatkowo, kwalifikacja wniosków brać będzie pod uwagę przyrost liczby i jakości nowych miejsc pracy w wyniku wdrożenia finansowanego projektu gospodarczego, jak również stopień proekologicznego oddziaływania finansowanego projektu gospodarczego.

Fundusz Poręczeń Kredytowych pobiera **opłaty i prowizje** za realizację procedury udzielania poręczeń i wspierania finansowego. Stawki prowizji są określane przez Zarząd Agencji i wynoszą 1,5% - 3%.¹³

Izba Rzemieślnicza w Łodzi

ul. Moniuszki 8
90-111 Łódź

<http://www.izbarzem.pdi.net/>
Ośrodek należy do sieci KSU

Izba Rzemieślnicza w Łodzi jest społeczno-zawodową organizacją samorządu rzemiosła i związkami pracodawców. Aktualnie w Izbie Rzemieślniczej zrzeszonych jest 30 Cechów oraz 5 spółdzielni rzemieślniczych. Organizacje te działają na rzecz prawie 10 tysięcy dobrowolnie zrzeszonych zakładów rzemieślniczych, wykonujących działalność w ponad 150 zawodach. Ponad 3 tysiące rzemieślników szkoli prawie 11 tysięcy uczniów w tym 85% stanowią osoby młodociane¹⁴.

¹² *Regulamin Funduszu Poręczeń Kredytowych dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw*, str. 4

¹³ Orientacyjna wysokość prowizji.

¹⁴ Dane statystyczne na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej Izby Rzemieślniczej: <http://www.izbarzem.pdi.net/>

Statutowym zadaniem Izby jest *reprezentowanie zrzeszonych organizacji wobec organów administracji i instytucji, udzielanie im pomocy instruktażowo – doradczej oraz przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych.*¹⁵

Do szczegółowych zadań Izby Rzemieślniczej należy ochrona praw i reprezentowanie interesów rzemiosła i organizacji zrzeszonych wobec organów władzy i administracji państwowej, jak również wobec organizacji społecznych, zawodowych, gospodarczych i związków zawodowych pracowników. Podejmowane są interwencyjne działania w sprawach rzemiosła, udzielanie członkom pomocy instruktażowej i doradczej, zwłaszcza w zakresie prawnym, organizacyjnym, opodatkowania, ekonomicznym i finansowo-księgowym. Kolejnym zadaniem jest rozwijanie działalności marketingowej na rzecz rzemiosła i zrzeszonych organizacji, wprowadzanie innowacji w tej dziedzinie, a zwłaszcza komputeryzacji, a także organizowanie i prowadzenie doradztwa w zakresie podejmowania działalności eksportowej i importowej przez rzemieślników.

Izba inicjuje też i organizuje we własnym zakresie, jak też udziela pomocy organizacjom zrzeszonym przy urządzaniu wystaw, targów, giełd, wzorcowni oraz konkursów. Zadaniem Izby jest także powoływanie Komisji Egzaminacyjnych w porozumieniu z organizacjami cechowymi i spośród członków tych organizacji. Izba przeprowadza egzaminy czeladnicze i mistrzowskie, jak również dąży do podnoszenia kwalifikacji zawodowych rzemieślników i członków. Izba upoważniona jest do potwierdzania egzaminów kwalifikacyjnych świadectwami i dyplomami oraz do opatrywania ich pieczęcią z godłem Państwa. Do zadań Izby Rzemieślniczej należy także udzielanie instruktażu w zakresie szkolenia uczniów w zakładach rzemieślniczych oraz utrzymywanie współpracy z organami administracji państwowej w zakresie szkolenia w zasadniczych szkołach zawodowych i ośrodkach szkolenia zawodowego.

Izba Rzemieślnicza współpracuje z partnerami zagranicznymi w zakresie szkolenia uczniów, podnoszenia kwalifikacji zawodowych rzemieślników oraz tworzenia wspólnych placówek oświatowych i szkoleniowych. Współpraca z zagranicą dotyczy też działalności marketingowej na rzecz rzemiosła i organizacji zrzeszonych, a zwłaszcza promocji wyrobów i usług rzemiosła poza granicami Kraju.

Członkami Izby, zgodnie ze Statutem, mogą być cechy, spółdzielnie rzemieślnicze oraz inne jednostki utworzone przez organizacje samorządu rzemiosła, jak również podmioty gospodarcze. Mają oni prawo do korzystania z pomocy, poradnictwa, instruktażu i innych usług i świadczeń w zakresie statutowej działalności Izby. Mogą oni uczestniczyć przez swoich delegatów w zjazdach i wyborach do organów Izby, zgłaszać wnioski w sprawie działalności Izby i zrzeszonych w niej organizacji, uzyskiwać informacje o wynikach i działalności Izby, a także brać udział przez swych przedstawicieli w obradach statutowych organów Izby w czasie rozpatrywania wniesionych przez nich odwołań oraz udzielania wyjaśnień. Członkowie Izby mają obowiązek stosowania się do postanowień Statutu i uchwał Zjazdu, jak również uiszczania terminowo składek na wykonywanie zadań Izby.

Izba Rzemieślnicza w Łodzi oferuje swoim klientom usługi doradcze, szkoleniowe oraz informacyjne. Z racji wykonywania zadań statutowych prowadzi ona również **działalność promocyjną** na rzecz swoich członków.

¹⁵ Statut Izby Rzemieślniczej w Łodzi, Izba Rzemieślnicza w Łodzi, Łódź 1993

Usługi doradcze oferowane przez Izbę związane są z prowadzoną działalnością w zakresie przepisów prawnych, bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia uczniów, pozyskiwania środków pomocowych na inwestycje. Obejmują one również zagadnienia związane z ochroną środowiska i certyfikatem ISO 14000 oraz związane z uzyskaniem certyfikatu ISO serii 9000. Dla osób podejmujących samodzielną działalność gospodarczą Izba oferuje doradztwo w zakresie formalno-prawnych uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej oraz opracowywania wniosków kredytowych małych i średnich przedsiębiorstw dla instytucji finansowych.

Oferta z zakresu **usług szkoleniowych** obejmuje szkolenia zawodowe dla małych i średnich przedsiębiorców w zakresie: sprzedawca, archiwista, mała poligrafia. Inne szkolenia obejmują również problematykę związaną z wiedzą o Unii Europejskiej, czy informacje o ISO – systemie zarządzania jakością oraz środowiskiem. Szkolenia dotyczą także certyfikacji wyrobów – bezpieczny produkt, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz małych i średnich przedsiębiorstw jako podmiotów w zamówieniach publicznych. Organizowane są też szkolenia dla małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie obowiązujących przepisów prawnych z zakresu podatków i ubezpieczeń oraz przyjmowania i szkolenia uczniów w małych i średnich firmach.

Oferta z zakresu **usług informacyjnych** dotyczy obowiązujących przepisów dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz informacji o firmach i rzemieślniczym rynku pracy dla organizacji samorządu terytorialnego. Zakres usług obejmuje też informacje o firmach zainteresowanych współpracą, w tym także partnerów zagranicznych, jak również informacje o imprezach wystawienniczo-handlowych organizowanych w kraju i za granicą.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi

ul. Tuwima 30
90-002 Łódź

<http://www.liph.com.pl/>
Ośrodek należy do sieci KSU

Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa jest organizacją samorządu gospodarczego reprezentującą interesy zrzeszonych w niej podmiotów gospodarczych. Działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30.05.1989 roku o Izbach Gospodarczych (Dz. U. Nr 35 poz. 195). Izba posiada osobowość prawną, a obszarem jej działania jest województwo łódzkie. Może ona jednak realizować swoje cele i zadania na pozostałym obszarze Polski, jak i za granicą.

Celem działania Izby jest reprezentacja i ochrona interesów gospodarczych zrzeszonych w niej podmiotów wobec organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego. Izba ma za zadanie kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki działalności gospodarczej, w tym głównie opracowywanie i doskonalenie norm rzetelnego postępowania w działalności gospodarczej.

W szczególności, **do zakresu działalności Izby należy** przyczynianie się do tworzenia warunków rozwoju życia gospodarczego oraz wspieranie inicjatyw gospodarczych jej członków, prowadzenie działalności promocyjnej na rzecz zrzeszonych w niej podmiotów oraz pomoc w nawiązywaniu kontaktów z partnerami w kraju i za granicą. Działalność Izby obejmuje też popieranie kształcenia i doskonalenia

zawodowego pracowników, wydawanie opinii o istniejących zwyczajach dotyczących działalności gospodarczej, a także informowanie o funkcjonowaniu podmiotów oraz wyrażanie opinii o stanie rozwoju gospodarczego na obszarze działania Izby.

Do zadań Izby należy również prowadzenie regionalnej bazy danych o podmiotach gospodarczych, przekazywanie zrzeszonym w Izbie podmiotom informacji mających znaczenie dla ich działalności. Izba Przemysłowo-Handlowa **może prowadzić działalność gospodarczą** i posiadać udziały lub akcje w spółkach prawa handlowego prowadzących działalność gospodarczą zgodną z zadaniami ustawowymi i statutowymi Izby.

Członkami Izby Przemysłowo-Handlowej mogą być podmioty prowadzące działalność gospodarczą, z osobowością, jak i bez osobowości prawnej, a także osoby fizyczne. Mają oni **prawo** czynnego i biernego wyboru władz Izby, uczestnictwa we wszystkich jej działaniach, korzystania ze wszystkich świadczeń w ramach statutowej działalności, a także możliwość zgłaszania uwag i wniosków dotyczących działalności Izby. Do **obowiązków członków** należy przestrzeganie postanowień Statutu i Uchwał władz Izby, współdziałanie w realizacji celów organizacji, uczestnictwo w pracach Izby, regularne opłacanie składek członkowskich, a także przestrzeganie zasad etyki i norm rzetelnego postępowania w ich działalności gospodarczej.

Członkostwo w Łódzkiej Izbie Przemysłowo-Handlowej daje możliwość uczestnictwa w organizacji, której nadrzędnym celem jest reprezentacja i obrona interesów gospodarczych zrzeszonych w niej podmiotów, zwiększa szanse oddziaływania na decyzje gospodarcze Władz Państwowych i Lokalnych.¹⁶

Poprzez swoją działalność Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa gwarantuje szybki dostęp do informacji, których potrzebują przedsiębiorcy, legalizację dokumentów handlowych, możliwość udziału w szkoleniach organizowanych przy współudziale wysokiej klasy specjalistów, pomoc w nawiązywaniu kontaktów handlowych z partnerami w kraju i za granicą, a także sprawdzenie wiarygodności partnerów handlowych.

W ofercie znajduje się również fachowe doradztwo w sformułowaniu warunków kontraktu czy umowy, udział w organizowanych misjach, konferencjach i spotkaniach gospodarczych, specjalistyczne tłumaczenia językowe z dziedziny handlu zagranicznego, a także możliwość poznania prawa Unii Europejskiej.

Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa oferuje dla swoich klientów usługi doradcze, szkoleniowe, informacyjne, prawne i inne, związane między innymi z organizowaniem spotkań biznesowych oraz specjalistycznymi tłumaczeniami. Realizacja celów statutowych Izby zapewnia także działania **promocyjne** realizowane na rzecz członków organizacji.

Izba Przemysłowo-Handlowa **oferuje doradztwo** w zakresie zawierania umów w obrocie międzynarodowym, klasyfikacji taryfowej towarów, czy reguł pochodzenia towarów. Usługi doradcze związane są również z działalnością eksportową i dotyczą wartości celnej towarów, stawek celnych, zagadnień transportu międzynarodowego oraz prawa przewozowego, jak również dokumentacji wymaganej przy dopuszczaniu określonych towarów do obrotu.

Oferta Izby Przemysłowo-Handlowej z zakresu **usług szkoleniowych** obejmuje zagadnienia dotyczące prowadzenia rozliczeń międzynarodowych płatności, form

¹⁶ <http://www.liph.com.pl/>

płatności stosowanych w transakcjach handlowych, technik negocjacyjnych oraz dokumentów obowiązujących w transakcjach handlu zagranicznego.

Usługi informacyjne oferowane przez Izbę dotyczą podstawowej informacji dotyczącej systemu uregulowań prawnych w krajach Unii Europejskiej, programów Unii Europejskiej wspierających sektor małych i średnich przedsiębiorstw, jak również informacji o imprezach targowych.

Usługi prawne obejmują opiniowanie umów, opracowywanie i negocjowanie warunków kontraktu, a także interpretację przepisów prawnych i warunków umów.

Wśród **innych usług** realizowanych przez Izbę Przemysłowo-Handlową wymienia się organizowanie spotkań gospodarczych, opracowywanie analiz marketingowych i gospodarczych dotyczących województwa łódzkiego na rzecz inwestorów zagranicznych oraz firm polskich, jak również prowadzenie wywiadowni gospodarczej.

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości

ul. Piotrkowska 86
90-103 Łódź

<http://www.frp.lodz.pl>
Ośrodek należy do sieci KSU

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości została założona w 1991 roku, jako jeden z pierwszych edukacyjnych ośrodków zarządzania oraz jeden z czterech regionalnych ośrodków kształcenia menedżerów powołanych w ramach programu finansowanego przez Brytyjski Fundusz Know-How. Fundacja działa na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach oraz Statutu.

Celem działania Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości jest *przyczynianie się do rozwoju gospodarczego kraju, a w szczególności regionu łódzkiego poprzez inicjowanie oraz wspieranie materialne i intelektualne szkoleń przyczyniających się do podnoszenia wiedzy i zmysłu przedsiębiorczości.*¹⁷

Cele te realizowane są poprzez powoływanie szkół Fundacji, prowadzenie szkoleń i kursów oraz wymiany myśli naukowej. Programy szkoleń opracowywane są przy współudziale specjalistów zagranicznych. Realizacja celów dokonuje się jest poprzez koordynację i pomoc konsultacyjną dla niezależnych od Fundacji instytucji, szkolenia menedżerów w regionie łódzkim, dobór, selekcję oraz wstępne szkolenie kandydatów na szkolenia zagraniczne, czy też poprzez organizowanie kursów językowych dla potrzeb zarządzania. FRP może udzielać również pomocy stypendialnej dla szczególnie uzdolnionych osób, prowadzić pomoc i doradztwo w zakresie powstawania polsko-zagranicznych przedsięwzięć gospodarczych oraz działalność informacyjną dla podmiotów już działających. Swoją działalność rozszerza także na obszary edukacji, w szczególności poprzez wspieranie reformowania studiów ekonomicznych i prawniczych w kierunku ich przystosowania do warunków gospodarki rynkowej oraz poprzez wspieranie szkoleń na poziomie pomaturalnym, zwłaszcza w zakresie bankowości.

Fundacja prowadzi **ośrodek edukacyjno-doradczy**. W latach 1991-2000 w kursach i szkoleniach organizowanych przez Fundację uczestniczyło ok. 15 tys. osób¹⁸. Były to kursy menedżerskie, szkolenia dla doradców podatkowych i inwestycyjnych, dla właścicieli małych i średnich przedsiębiorstw, kursy dla maklerów giełdowych i wiele innych.

¹⁷ Statut Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości.

¹⁸ http://www.frp.lodz.pl/_fundacja.htm

Jako wyraz uznania dla swojej działalności, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości została wyróżniona w **Konkursie na Obywatelską Inicjatywę Dziesięciolecia 1989-1999 Pro Publico Bono** pod patronatem Prezesa Rady Ministrów Prof. Jerzego Buzka za doniosłą działalność edukacyjną i doradczą na rzecz rozwoju kraju poprzez wspieranie przedsiębiorczości lokalnej.

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości oferuje swoim klientom usługi szkoleniowe oraz doradcze. Oferta Fundacji z zakresu **usług szkoleniowych**¹⁹ obejmuje specjalistyczne **szkolenia menedżerskie**, warsztaty i seminaria z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem, zarządzania strategicznego, zasobami ludzkimi, jakością, dotyczące umiejętności menedżera, marketingu, negocjacji, sprzedaży, promocji i reklamy oraz *public relations* w praktyce. Dotyczą one również takich dziedzin, jak innowacje, finanse i bankowość, doradztwo podatkowe, rynek papierów wartościowych, prywatyzacja i restrukturyzacja, gospodarowanie w gminach, wybranych zagadnień prawnych, czy procesów dostosowawczych do Unii Europejskiej. Szkolenia dotyczą też nauki języków obcych w biznesie oraz informatyki w zarządzaniu.

W ramach **usług doradczych** oferowanych przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości funkcjonuje **Punkt Konsultacyjno-Doradczy**²⁰. Świadczy on bezpłatne, proste usługi doradcze i informacyjne dla osób zamierzających rozpocząć lub rozpoczynających działalność gospodarczą oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Usługi dotyczą administracyjno-prawnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej oraz zarządzania firmą, marketingu, finansów i podatków. Działalność Punktu jest finansowana przez Ministerstwo Gospodarki w ramach realizacji dokumentu "Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku".

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości oferuje również **zaawansowane usługi doradcze** dla małych i średnich przedsiębiorstw w ramach projektu "Budowa sieci konsultacyjno-doradczej na bazie Krajowego Systemu Usług dla MŚP – dofinansowanie usług doradczych". Zaawansowane usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw obejmują dziedziny związane z zarządzaniem przedsiębiorstwem, personelem, jakością, marketing i obsługę klienta, zagadnienia prawne, finansowe oraz eksportowe.

Fundusz Mikro

ul. Sienkiewicza 38
90-009 Łódź

<http://www.funduszmikro.com.pl>

Fundusz Mikro został utworzony w 1994 r. przez Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości PAEF do realizacji programu wspierania mikroprzedsiębiorczości w Polsce, na który przeznaczono 20 mln USD. Jest instytucją „non-for-profit”, udostępniającą kapitał w formie oprocentowanych pożyczek dla właścicieli małych firm, którzy zapewnią jego najbardziej racjonalne wykorzystanie, dając w ten sposób szansę skorzystania z możliwości dofinansowania rozwoju jak największej liczbie mikroprzedsiębiorstw.

¹⁹ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości: http://www.frp.lodz.pl/_szkolenia.htm

²⁰ Na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości: http://www.frp.lodz.pl/_doradzstwo.htm

Fundusz oferuje właścicielom najmniejszych firm, którzy nie spełniają warunków stawianych kredytobiorcom przez banki, **długoterminową, stałą współpracę finansową** opartą na zasadzie partnerstwa i zaufania. Pomoc taka jest niezbędna w przypadku konieczności rozwoju przedsięwzięcia poprzez dostęp do zewnętrznego źródła finansowania, a skala działania przedsiębiorstwa i zapotrzebowanie na środki są zbyt małe, żeby banki uznały je za wiarygodnego partnera.

Pożyczki udzielane są osobom prowadzącym działalność gospodarczą **na rozwój prowadzonych przez nich przedsiębiorstw**. Umowa określa cel gospodarczy zaciąganej pożyczki, a pożyczkobiorca zobowiązany jest na żądanie umożliwić pożyczkodawcy kontrolę wykorzystania pożyczki poprzez dostarczanie odpowiednich dokumentów i wyjaśnień, a także umożliwienie dokonania inspekcji w swojej siedzibie lub zakładzie. Każda pożyczka jest zabezpieczona poprzez poręczenie wekslowe i osobiste co najmniej trzech poręczycieli.

Fundusz Mikro utworzył sieć przedstawicielstw lokalnych w 30 miastach, nawiązało z nim współpracę przeszło 22 tys. małych przedsiębiorstw z terenu całej Polski. Kwota wypłaconych do kwietnia 2001 pożyczek to ponad 287 mln PLN (72 mln USD).²¹

Pożyczkobiorca oraz poręczyciele Funduszu Mikro **są zobowiązani** do niezaciągania w okresie obowiązywania umowy, bez pisemnej zgody pożyczkodawcy, żadnych innych pożyczek ani kredytów, udzielania poręczeń, przystępowania do długu, ani jakiegokolwiek obciążania swojego majątku. Mają oni obowiązek udzielania prawdziwych, wyczerpujących i terminowych wyjaśnień i udostępniania wszelkich wymaganych dokumentów i zaświadczeń dotyczących przedmiotu pożyczki lub sytuacji pożyczkobiorcy i poręczycieli. Zobowiązują się oni ponadto do terminowej zapłaty wszelkich podatków, składek ZUS i innych obciążeń publicznoprawnych, a także do powiadamiania pożyczkodawcy o każdej zmianie stanu cywilnego, nazwiska, adresu zamieszkania, adresu firmy lub numeru telefonu. Pożyczkobiorca i poręczyciele zobowiązani są także do natychmiastowego powiadamiania pożyczkodawcy o każdym zdarzeniu, które może niekorzystnie wpłynąć na ich zdolność do całkowitej i terminowej spłaty pożyczki, a w szczególność o istotnym pogorszeniu się ich stanu majątkowego.²²

Fundusz Mikro stworzył możliwość **wzajemnego poręczenia** w liczącej co najmniej 4 osoby grupie pożyczkobiorców. Jest to oferta skierowana dla tych, którzy mają znajomych lub przyjaciół prowadzących małe firmy, są zainteresowani współpracą z Funduszem Mikro i gotowi do wzajemnej pomocy w razie kłopotów ze spłatą.

Fundusz **nie wymaga materialnych zabezpieczeń**. Wystarczy poręczenie trzech osób fizycznych i weksel własny pożyczkobiorcy, a w szczególnych przypadkach akceptowane jest poręczenie honorowe. Do skorzystania z oferty Funduszu nie są wymagane zaświadczenia, wymagane informacje potwierdzane są oświadczeniami. Fundusz nie wymaga ponadto tworzenia biznesplanów. Pracownicy Funduszu starają się poznać projekt, który ma być finansowany przy pomocy pożyczki, firmę i jej klientów, dzięki czemu oferta będzie najlepiej dopasowana do potrzeb pożyczkobiorcy. Wysokość kwoty pożyczki dostosowywana jest każdorazowo do celu wydatku, a okres spłat do możliwości każdej z firm. Dodatkowo stali klienci mogą liczyć na obniżki stopy procentowej przy kolejnych pożyczkach.

²¹ http://www.funduszmikro.home.pl/iramki_polska.html

²² *Regulamin pożyczek z Funduszu Mikro z dnia 15 czerwca 1998*

Oferta Funduszu Mikro skierowana do właścicieli najmniejszych firm działających w miastach poszerzona została w lecie 1999 r. o **program wspomagania kapitałowego** osób dopiero mających zamiar rozpocząć działalność na własny rachunek, osób prowadzących działalność pozarolniczą na terenach wiejskich, a także stowarzyszeń utworzonych w celu realizacji niewielkich inwestycji mających na celu ułatwienie życia lokalnym społecznościom. Program opiera się na zasadzie partnerstwa i zaufania, oferując tym instytucjom stały dostęp do kapitału na prostych warunkach i przy formalnościach ograniczonych do minimum.

Fundusz Mikro oferuje **usługi finansowe** poprzez pożyczki dla najmniejszych przedsiębiorców (zatrudniających do 10 pracowników), którzy nie korzystają z oferty bankowej. O pożyczkę mogą starać się właściciele małych sklepów, warsztatów usługowych i produkcyjnych, działających legalnie, opodatkowanych na zasadach ogólnych, płatników zryczałtowanego podatku dochodowego i karty podatkowej.

Pożyczka uzyskana z Funduszu Mikro może zostać przeznaczona na zwiększenie obrotu, na małą inwestycję (maszyny, urządzenia, wyposażenie, lokal), na remont lokalu, maszyny czy samochodu oraz na każdy cel gospodarczy, którego realizacja spowoduje rozwój małej firmy. Osobami, które mogą starać się o pożyczkę mogą być również **osoby fizyczne**, które zamierzają dopiero podjąć działalność gospodarczą na własny rachunek i potrzebują dofinansowania, żeby firma wystartowała. Pożyczki udzielane są też **stowarzyszeniom** powoływanym w celu realizacji inwestycji mogących ułatwić życie lokalnym społecznościom (takich, jak budowa parkingów, drogi, sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, hal targowych czy zakup autobusu do przewożenia dzieci do szkoły). Pożyczki oferowane są również właścicielom gospodarstw agroturystycznych zrzeszonym w lokalnych Stowarzyszeniach Agroturystyki.

Oprocentowanie pożyczek oferowanych przez Fundusz Mikro odpowiada oprocentowaniu lokat bankowych. Kwota pożyczki wynosi 4000zł. Pierwszeństwo w uzyskaniu pożyczki mają przedsiębiorcy, którzy zadeklarują wcześniejszy termin spłaty. Jako zabezpieczenie preferowane jest poręczenie co najmniej dwóch osób, lub wzajemne poręczenie w większej grupie pożyczkobiorców.

Fundusz Mikro ceni długoterminową współpracę opartą na zasadach partnerstwa i zaufania, dlatego stali klienci mogą liczyć na **obniżki stopy procentowej** i opłaty administracyjnej oraz wygodniejsze formy spłat przy kolejnych pożyczkach.

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej

ul. Rewolucji 1905r. nr 9
90-273 Łódź

<http://www.frdl.org.pl/lodz/>

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej została ustanowiona 18 września 1989 roku²³. Jest organizacją **pozarządową, apolityczną, niezależną i niekomercyjną**. Grupę założycielską stanowili parlamentarzyści - aktywni przedstawiciele ówczesnej opozycji demokratycznej: Senator Jerzy Regulski, prof. Walerian Pańko, Andrzej Celiński, Aleksander Paszyński, Jerzy Stępień i prof. Jacek Woźniakowski.

²³ charakterystyka na podstawie informacji zawartych na stronach internetowych Fundacji: <http://www.frdl.org.pl/>

Misją FRDL jest szerzenie idei samorządności obywatelskiej rozumianej jako podstawowa forma demokracji. Wypełniając swoją misję Fundacja wspiera działania samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych przyczyniając się tym samym do budowy i wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego. W realizacji swoich zadań Fundacja Rozwoju Demokracji lokalnej kieruje się podstawowymi zasadami:

- **Apolityczność.** Fundacja dąży do utrzymywania kontaktów ze wszystkimi samorządami i organizacjami działającymi na szczeblu lokalnym bez względu na ich profil polityczny. Współpracuje ze wszystkimi organizacjami ogólnokrajowymi, komisjami parlamentarnymi, politykami i partiami politycznymi w celu wspierania demokracji lokalnej i dalszej decentralizacji państwa.
- **Niezależność.** Fundacja korzystając w swej działalności ze wsparcia finansowego pochodzącego ze źródeł krajowych i zagranicznych, rządowych i prywatnych zachowuje autonomię w realizacji swoich programów.
- **Niekomercyjność.** Fundacja, nie kierując się dążeniem do osiągnięcia zysku, lecz pobierając częściową odpłatność za niektóre oferowane usługi dąży do zachowania zdolności ich świadczenia wszystkim gminom i partnerom społecznym bez względu na ich możliwości finansowe.
- **Przejrzystość.** Realizując cele publiczne i korzystając w ich realizacji z powierzonych środków finansowych Fundacja jest otwarta dla wszelkich zewnętrznych kontroli. FRDL systematycznie składa sprawozdania wszystkim sponsorom i skrupulatnie rozlicza się z powierzonych środków.
- **Pomocniczość.** Fundacja, realizując swoje cele statutowe, nie zastępuje samorządów oraz innych instytucji demokracji lokalnej w podejmowanych przez nich działaniach, dąży natomiast do wzmocnienia potencjału tych instytucji i do inspirowania samorządowej i obywatelskiej aktywności.
- **Profesjonalizm.** Kadra FRDL dąży do zapewnienia i utrzymania najwyższego poziomu oferowanych usług. Obecnie w FRDL wprowadzany jest system akredytacji szkoleń, trenerów i ekspertów, który umożliwi nieustanną kontrolę nad jakością działalności szkoleniowej i doradczej.

Fundacja, wspierając proces decentralizacji państwa, działa blisko samorządów poprzez sieć 17 ośrodków regionalnych i czterech Wyższych Szkół Administracji Publicznej. Centrum Szkoleniowe Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej z siedzibą w Łodzi stanowi jeden z młodszych Ośrodków Fundacji. Zostało powołane na mocy decyzji Zarządu FRDL 1 czerwca 1999 roku i obejmuje swoim działaniem teren całego województwa łódzkiego.

Fundacja realizuje swoją misję przede wszystkim poprzez **programy edukacyjne, doradztwo i szkolenia** skierowane do urzędników samorządowych, radnych a także do grup obywatelskich i organizacji pozarządowych.

Centrum Szkoleniowe Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej z siedzibą w Łodzi wspiera samorządy poprzez różne formy działalności. Wśród nich ważne miejsce zajmują szkolenia. Do dyspozycji słuchaczy w Centrum przygotowane są sale wykładowe z pełnym wyposażeniem. Tematyka szkoleń obejmuje m.in. zagadnienia związane z zadaniami, kompetencjami i prawnymi aspektami działalności organów samorządowych, lokalnym zagospodarowaniem terenu, kulturą, prawem podatkowym i rachunkowością oraz pomocą publiczną dla przedsiębiorców. Realizowane są również szkolenia na terenie gminy ze wszystkich tematów związanych z działalnością samorządu terytorialnego.

Ośrodek zaprasza ponadto do korzystania z konsultacji w zakresie zamówień publicznych, zarządzania rozwojem gminy, strategii rozwoju lokalnego, pozyskiwania funduszy unijnych oraz ochrony środowiska

Bank Przemysłowy SA

Centrala: ul. Tymienieckiego 5, Łódź

<http://www.bpbank.com.pl/>

Odział: Al. Politechniki 22/24, Łódź

tel. (42) 684-32-75

Oferta Banku Przemysłowego dla małych i średnich przedsiębiorstw obejmuje **S-pakiet** - usługi i produkty bankowe stworzone z myślą o grupie przedsiębiorstw z sektora MSP, prowadzącej działalność na najmniejszą skalę. W pakiecie zawarte są następujące elementy:

- rachunek bieżący,
- karta Visa Business,
- lokaty,
- ROR,
- kredyty dla mikro przedsiębiorstw,
- kredyty dla mini przedsiębiorstw.

Rachunek bieżący to obligatoryjny składnik pakietu, stanowiący podstawę współpracy pomiędzy klientem, a bankiem. Bank przemysłowy oferuje preferencyjną opłatę za prowadzenie rachunku, a także możliwość wyboru rodzaju obsługi rachunku - tradycyjną, czy przez system *home banking*.

Kredyty dla mikro przedsiębiorstw obejmują:

- overdraft w rachunku bieżącym,
- kredyt fakturowy,
- kredyt transakcyjny,
- kredyt na zakup środków trwałych.

Kredyty dla mini przedsiębiorstw obejmują:

- overdraft w rachunku bieżącym,
- kredyt w rachunku bieżącym,
- kredyt fakturowy,
- kredyt transakcyjny,
- kredyt podstawowy na bieżące potrzeby,
- kredyt szybki na bieżące potrzeby,
- kredyt na zakup środków trwałych.

System wspomagania małych i średnich przedsiębiorstw realizowany na terenie aglomeracji łódzkiej ma zapewnione duże wsparcie, zarówno ze strony programów samorządowych, jak też infrastruktury organizacyjnej. Za podstawowy cel strategicznego rozwoju województwa łódzkiego przyjęto bowiem podniesienie atrakcyjności województwa w strukturze regionalnej Polski i Europy jako obszaru sprzyjającego zamieszkaniu ludzi i gospodarce, co przekłada się między innymi na **wspomaganie działalności i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw**. Na terenie aglomeracji łódzkiej

działa też szereg ośrodków innowacji i przedsiębiorczości oraz instytucji bankowych wspierających przedsiębiorczość. Instytucje te oferują **pełen zakres usług** dostępnych dla MSP, w postaci usług doradczych, szkoleniowych, informacyjnych, prawnych, finansowych, promocyjnych, jak również pomoc lokalową i ogólnobiznesową. Poszczególne instytucje nie oferują jednak z reguły wszystkich instrumentów, a kompleksowość usług zapewnia **cała sieć organizacji systemu wspomagania** małych i średnich przedsiębiorstw, w tym zwłaszcza instytucji należących do Krajowego Systemu Usług.

Badania prowadzone wśród przedsiębiorców²⁴ pokazują, że mali i średni przedsiębiorcy z aglomeracji łódzkiej borykają się z różnorodnymi problemami rynkowymi, wśród których najważniejsze związane są z wysokimi podatkami, skomplikowanymi przepisami prawnymi i biurokracją oraz dużą, często nieuczciwą konkurencją. W ich dość trudnej sytuacji rynkowej z pewnością potrzeba większej informacji o możliwościach skorzystania i dostępie do form pomocy, niższych kosztów usług oraz możliwości większego finansowania przedsięwzięć biznesowych.

W wyniku badań stwierdzono, że z pomocy instytucji wspierających przedsiębiorczość w większym zakresie korzystają firmy **o lepszej kondycji rynkowej**, zatrudniające więcej pracowników, działające na szerszych rynkach, a ich właściciele częściej legitymują się wyższym wykształceniem. Wśród form pomocy, z których korzystali przedsiębiorcy dominowały **kursy i szkolenia** oraz **pomoc finansowa**, z której w większym zakresie korzystały jednak małe i średnie przedsiębiorstwa. Mikro podmioty chętnie korzystały z pomocy **lokalowej i ogólnobiznesowej** oraz pomocy w **nawiązywaniu kontaktów handlowych**.

Dostępność do usług oceniana jest w przeważającej części źle i bardzo źle, zwłaszcza przez najmniejsze podmioty i firmy handlowe. Wynika z tego, że przedsiębiorstwa, zwłaszcza mikro podmioty, mają problemy z dostępem do usług instytucji wspierających przedsiębiorczość. Spowodowane są one przede wszystkim zbyt małym zakresem poinformowania o ofercie, wysokimi wymaganiami formalnymi i wysokimi kosztami usług. Instytucje wspomagające stosują wprawdzie szeroki zakres promocji swoich usług, jednak większość respondentów zakres informacji o ofercie uważa za niewystarczający, a wielu przedsiębiorców nie słyszało o systemie wspomagania MSP.

Małe i średnie przedsiębiorstwa częściej oceniają koszty usług jako wysokie i bardzo wysokie. W większym zakresie korzystały one z pomocy finansowej, co pozwala przypuszczać, że tego rodzaju usługi są postrzegane jako **zbyt kosztowne**. Koszty prostszych usług, zwłaszcza szkoleniowych i doradczych, z których korzystały w większym zakresie najmniejsze firmy, oceniane są częściej jako niskie i bardzo niskie.

Pozytywnym zjawiskiem jest to, że większość badanych korzystających z usług instytucji wspierających MSP dobrze i bardzo dobrze oceniła zarówno **jakość usług**, jak również **współpracę** z tymi organizacjami. Wynika z tego, że, o ile problemy związane są z dostępem do usług, w większości przypadków przedsiębiorcy nie odczuwają niedostatków związanych z jakością i współpracą. Szereg dylematów, związanych głównie z systemem podatkowym i prawnymi regulacjami dotyczącymi przedsiębiorczości może być natomiast rozwiązana tylko przez zdecydowane działania rządu zmierzające do pobudzenia polskiego sektora MSP.

²⁴ M. Matejun, *Analiza systemu wspomagania małych i średnich przedsiębiorstw w aglomeracji łódzkiej*, Praca magisterska, Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej, Łódź 2001.